

QA-OnkoBot S1: Wprowadzenie do Koncepcji Ocenienia Jakości Odpowiedzi & Dialogu Specyfikacji

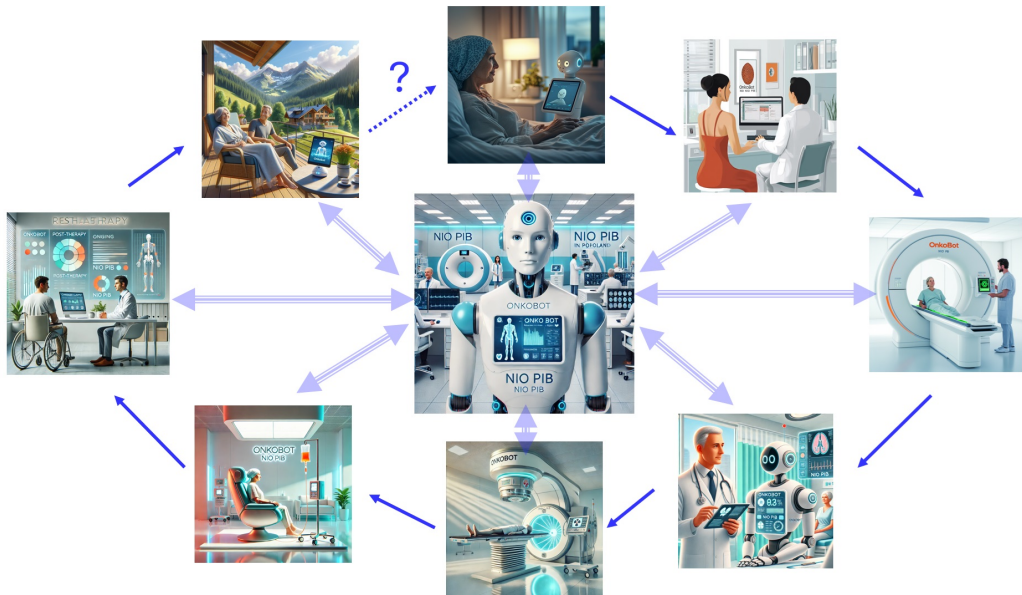
dr hab. A. Jankowski, prof. UWM

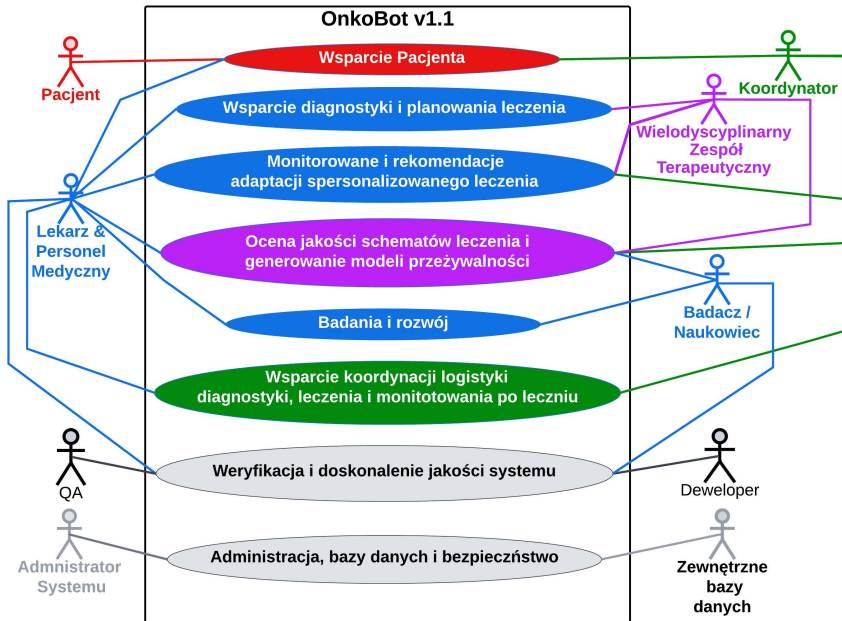
Luty 2025

- 1 Wizja funkcjonalności OnkoBot
- 2 Kryteria Ocen
 - Zgodność z wiedzą i aktualność
 - Wyczerpująca informacja
 - Personalizacja i jasność komunikacji
 - Empatia i klimat rozmowy
 - Pogłębianie dialogu
 - Przejrzystość źródeł wiedzy
- 3 Skala Ocen
 - Skala Ocen Pozytywnych
 - Ocena Neutralna
 - Skala Ocen Negatywnych
- 4 Podstawowe Statystyki Ocen
- 5 Formularz Zbierania Ocen od Użytkowników
- 6 Podsumowanie Kryteriów Ocen & Podstawowych Statystyk Oceny Użytkowej Jakości Pytań
- 7 Wstępna Architektura Pakietów Użytkowych QA-OnkoBot

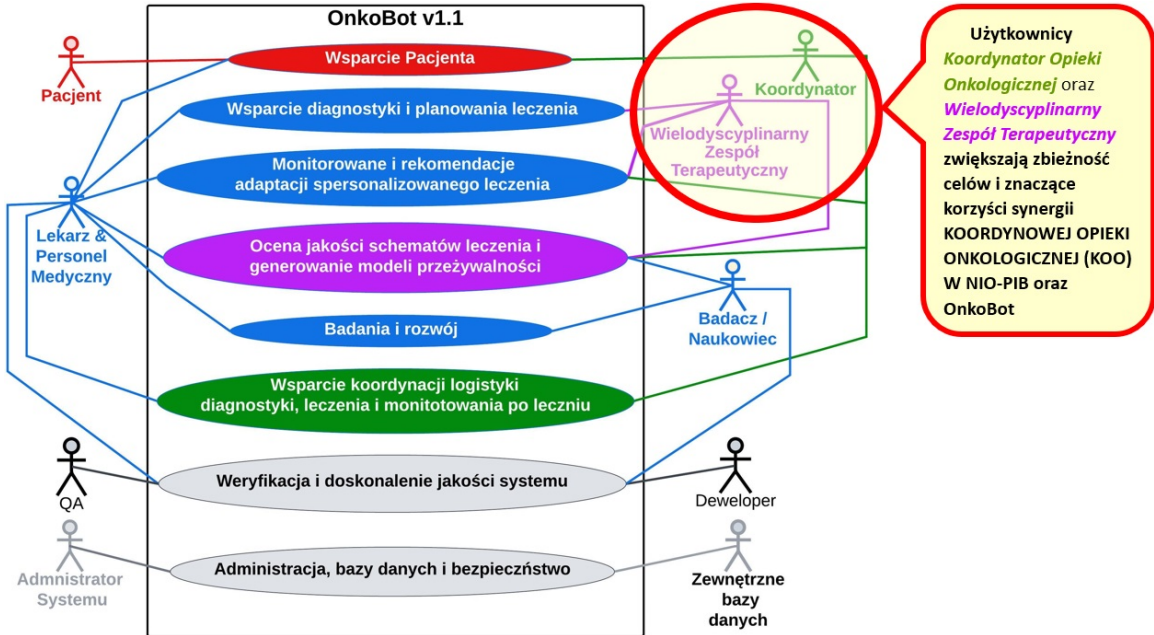
Kontekst & Wprowadzenie

- Budujemy zaawansowany system (LLM/RAG, grafowy oraz reprezentacji wnioskowań medycznych na bazie ontologii) do zastosowań w onkologii o nazwie OnkoBot.
- Jednym z kluczowych czynników jest zapewnienie jakości OnkoBot. Realizację tego celu mają realizować specjalne podprzypadki użycia w ramach modułu QA-OnkoBot.
- W ramach projektu planujemy stosować zarówno ręczne testowanie przez ekspertów oraz potencjalnych użytkowników, jak i również umożliwić automatyczne wsparcie generowanie i oceniania pytań, odpowiedzi i dialogów
- Scenariusze testów będą dążyły do identyfikacji i systematycznego poprawiania jakości OnkoBot, w taki sposób aby prawdopodobieństwo usterek systemu OnkoBot minimalizować do zera.
- Niniejsza prezentacja przedstawia wstępną propozycję specyfikacji funkcjonalności QA-OnkoBot.
- Wraz z rozwojem systemu OnkoBot, będzie również doskonalony system QA-OnkoBot.

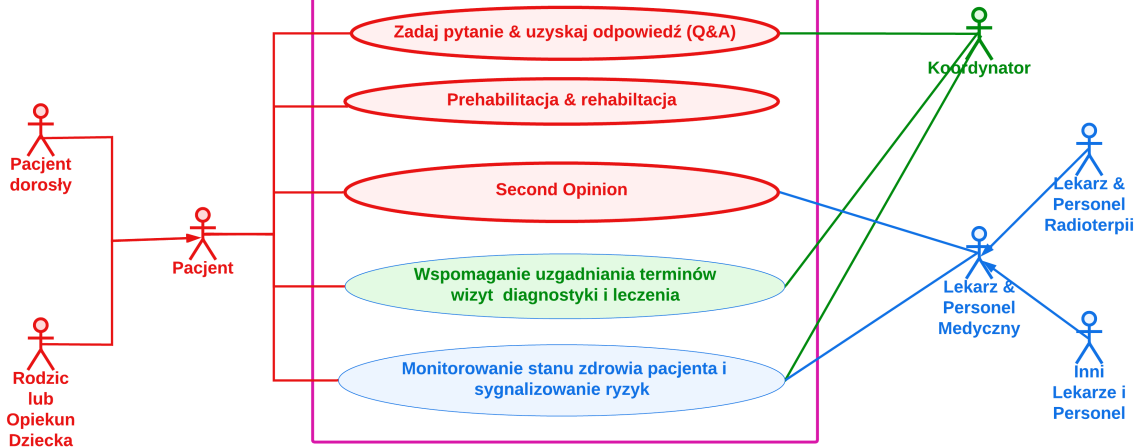

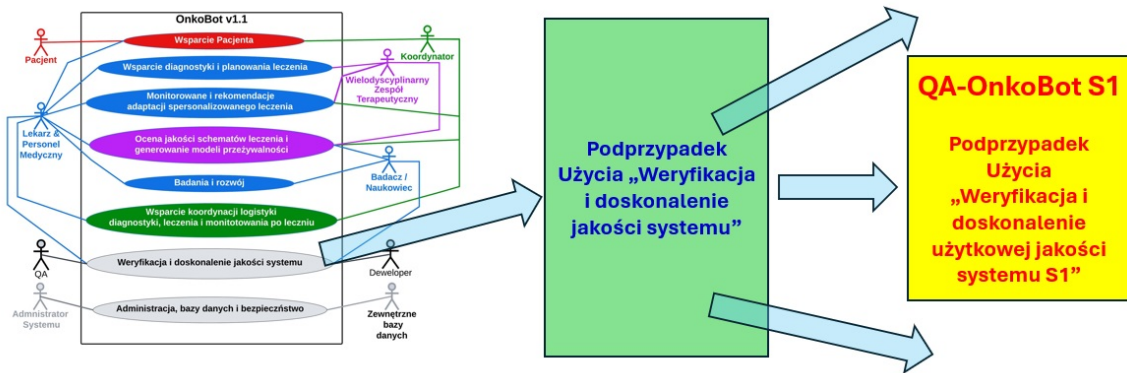
OnkoBot v1.1

OnkoBot Use Case: "Wsparcie Pacjenta" v1.1

Co to jest QA-OnkoBot S1

Wsparcie Pacjenta Radioterapii	<p>S0 = Podsystem integracji rozbudowywanego systemu obejmujący interfejsy między lokalnymi bazami danych oraz centralne bazy danych.</p> <p>S1 = Sys0_0 + Obsługa przez dedykowany model LLM/RAG pytań i odpowiedzi rodziców/opiekunów dzieci poddawanych radioterapii w zakresie najczęściej zadawanych pytań, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w zakresie "second opinion".</p> <p>S2 = S1 + obsługa przez dedykowany model LLM/RAG pytań i odpowiedzi dorosłych pacjentów radioterapii w zakresie najczęściej zadawanych pytań, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w zakresie "second opinion".</p> <p>S3 = S2 + obsługa pytań i odpowiedzi dotyczących prehabilitacji onkologicznej i rehabilitacji onkologicznej dla rodziców dzieci poddawanych radioterapii.</p> <p>S4 = S3 + obsługa pytań i odpowiedzi dotyczących prehabilitacji onkologicznej i rehabilitacji onkologicznej dla dorosłych pacjentów radioterapii.</p>
Wsparcie Lekarza Radioterapii	<p>S5 = S4 + wsparcie radioterapeutów w zakresie wiedzy na temat aktualnych wytycznych dotyczących diagnostyki i leczenia radioterapeutycznego oraz ich kojarzenia z leczeniem systemowym, zarówno na poziomie lokalnym (krajowym), jak i międzynarodowym.</p> <p>S6 = S5 + wsparcie radioterapeutów w zakresie analizy obrazów diagnostyki obrazowej</p> <p>S7 = S6 + wsparcie radioterapeutów w zakresie planowania i optymalizacji spersonalizowanego leczenia promieniowaniem</p> <p>S8 = S7 + integracja wiedzy klinicznej w placówce (lub sieci placówek) w celu stworzenia zintegrowanej bazy wiedzy o pacjentach, skuteczności leczenia i wsparcia monitorowania stanu zdrowia po radioterapii.</p>
Wsparcie Pacjenta NIO PIB	<p>S9 = S8 + Obsługa pytań pacjentów NIO PIB zakresie „second opinion” oraz prehabilitacji i rehabilitacji onkologicznej</p>
Wsparcie Lekarza NIO PIB	<p>S10 = S9 + Wsparcie onkologów w zakresie wiedzy na temat aktualnych wytycznych dotyczących diagnostyki i leczenia onkologicznego oraz ich kojarzenia z leczeniem systemowym, zarówno na poziomie lokalnym (krajowym), jak i międzynarodowym</p> <p>S11 = S10 + Wsparcie onkologów NIO PIB w zakresie analizy obrazów diagnostyki obrazowej</p> <p>S12 = S11 + Wsparcie onkologów w zakresie planowania i optymalizacji spersonalizowanego leczenia onkologicznego w NIO PIB</p> <p>S13 = S12 + Integracja wiedzy klinicznej w NIO PIB (lub sieci placówek) w celu stworzenia zintegrowanej bazy wiedzy o pacjentach, skuteczności leczenia i wsparcia monitorowania stanu zdrowia po terapii onkologicznej</p>

**Uruchomienie projektu i prototypy
„Wsparcia Pacjenta” w Zakładzie
Radioterapii (F1)**

**„Wsparcie Pacjenta” w Zakładzie
Radioterapii (F2-F3)**

Wsparcie lekarzy w Zakładzie Radioterapii (F2-F4)

„Wsparcie Pacjenta” w całym NIO PIB (F3-F6)

Wsparcie lekarzy w całym NIO PIB (F3-10)

Zgodność z wiedzą i aktualność: Definicja

Definicja

Treść odpowiedzi musi być zgodna z aktualną wiedzą medyczną oraz praktyką kliniczną. Agent powinien:

- Unikać podawania informacji nieprawdziwych, niepełnych lub przestarzałych
- Bazować na najnowszych wytycznych, badaniach naukowych i literaturze medycznej
- Wskazywać datę ostatniej aktualizacji wykorzystywanych wytycznych

Przykłady oceny

- Czy odpowiedź uwzględnia najnowsze zalecenia w leczeniu zgodnie z wytycznymi ESMO lub NCCN?
- Czy agent zaznacza, kiedy ostatnio aktualizowano cytowane wytyczne?
- Czy agent wskazuje na różnice między szkołami medycznymi w podejściu do leczenia?
- Czy informacje o skuteczności terapii są poparte aktualnymi badaniami klinicznymi?

Definicja

Odpowiedź powinna zawierać wszystkie kluczowe informacje potrzebne do zrozumienia problemu i podjęcia decyzji:

- Unikanie nadmiernej szczegółowości utrudniającej zrozumienie
- Prezentacja informacji od najważniejszych do szczegółowych
- Zachowanie logicznej struktury przekazu

Wyczerpująca informacja: Przykłady

Przykłady oceny

- Czy agent wyjaśnił wszystkie dostępne opcje leczenia, uwzględniając ich dostępność?
- Czy najważniejsze informacje zostały przedstawione na początku?
- Czy agent uwzględnił potencjalne skutki uboczne i przeciwwskazania?
- Czy informacja zawiera aspekty praktyczne?

Definicja

Agent powinien dostosowywać przekaz do odbiorcy:

- Dostosowanie języka do poziomu wiedzy użytkownika
- Uwzględnienie indywidualnych danych pacjenta
- Weryfikacja zrozumienia przekazanych informacji
- Odpowiednie wyjaśnianie terminologii medycznej

Przykłady oceny

- Czy agent pyta o poziom zaawansowania medycznej wiedzy?
- Czy terminy medyczne są odpowiednio wyjaśniane?
- Czy agent weryfikuje zrozumienie przekazanych informacji?
- Czy odpowiedź uwzględnia specyficzne uwarunkowania pacjenta?

Definicja

Agent powinien odpowiadać w sposób empatyczny:

- Uwzględnianie emocjonalnego kontekstu sytuacji
- Wspierający i nieinwazyjny ton odpowiedzi
- Dostosowanie do trudnych sytuacji
- Właściwa reakcja na obawy i niepewności

Przykłady oceny

- Czy odpowiedź w sytuacji stresującej była nasycona wsparciem?
- Czy agent właściwie reaguje na wyrażane obawy?
- Czy ton wypowiedzi jest dostosowany do powagi sytuacji?
- Czy agent wykazuje zrozumienie dla emocjonalnego kontekstu?

Definicja

Agent powinien aktywnie prowadzić dialog:

- Uzyskiwanie dodatkowych szczegółów przy zbyt ogólnych pytaniach
- Logiczna sekwencja pytań pogłębiających
- Wyjaśnianie potrzeby dodatkowych informacji
- Unikanie powtarzania już uzyskanych informacji

Przykłady oceny

- Czy agent poprosił o dodatkowe informacje zamiast odpowiedzi ogólnikowej?
- Czy pytania pogłębiające są zadawane w logicznej kolejności?
- Czy agent wyjaśnia, dlaczego potrzebuje dodatkowych szczegółów?
- Czy unika powtarzania pytań o znane już informacje?

Definicja

Agent powinien jasno wskazywać podstawy swoich odpowiedzi:

- Podawanie źródeł wiedzy i ich hierarchii
- Określanie stopnia pewności informacji
- Wskazywanie na ograniczenia lub kontrowersje
- Rozróżnianie między faktami a hipotezami

Przejrzystość źródeł wiedzy: Przykłady

Przykłady oceny

- Czy agent podaje konkretne źródła z hierarchizacją wiarygodności?
- Czy wskazuje na poziom pewności prezentowanych informacji?
- Czy rozróżnia między faktami a hipotezami badawczymi?
- Czy informuje o ograniczeniach swojej wiedzy?

Oceny Pozytywne, Neutralne i Negatywne

- [3]-Wyjątkowo Dobrze
- [2]-Bardzo Dobrze
- [1]-Wystarczająco
- [0]-Neutralnie
- [-1]-Niewystarczająco
- [-2]-Bardzo Niedobrze
- [-3]-Wyjątkowo Niedobrze

Skala Ocen Pozytywnych

[3]-Wyjątkowo Dobrze

Odpowiedź spełnia kryterium na najwyższym poziomie; nie wymaga poprawek.

[2]-Bardzo Dobrze

Odpowiedź spełnia kryterium bardzo dobrze; możliwe drobne ulepszenia.

[1]-Wystarczająco

Odpowiedź spełnia kryterium w większości aspektów; kilka obszarów do poprawy.

[0]-Neutralnie

Odpowiedź jest bardzo ogólna i nie zawiera konkretnych informacji w odpowiedzi na pytanie nieumożliwiający ocenę pozytywną lub negatywną odpowiedzi. Ewentualnie pozytywne aspekty odpowiedzi są zrównoważonymi negatywnymi aspektami.

Skala Ocen Negatywnych

[−1]-Niewystarczająco

Odpowiedź częściowo nie spełnia pozytywnie kryterium (np. częściowo wprowadza w błąd); wymagane znaczące poprawki.

[−2]-Bardzo Niedobrze

Odpowiedź w dużej mierze nie spełnia kryterium (np. wprowadza w duży błąd); konieczne poważne zmiany.

[−3]-Wyjątkowo Niedobrze

Odpowiedź w ogóle nie spełnia kryterium (np. wprowadza w niebezpieczny błąd); wymaga gruntownej rewizji.

Miary Statystyczne

W pytaniach planujemy definiować grupy pytań od oceny (w języku naturalnym lub SQL). Następnie dla każdej grupy pytań otrzymujemy statystyki:

- Liczba odpowiedzi
- Wartość średnia oceny
- Odchylenie standardowe ocen
- Kurtoza ocen,
- Skośność ocen
- Min, Kwartyle, Max ocen

Formularz Zbierania Ocen od Użytkowników

Formularz Ocen

Zgodność z wiedzą i aktualność	LW	Pole komentarzy i uwag	Wyczerpująca informacja	LW
Personalizacja i jasność komunikacji	LW		Empatia i klimat rozmowy	LW
Pogłębianie dialogu	LW		Przejrzystość źródeł wiedzy	LW

LW oznacza listę wyboru według 7-elementowej skali ocen (zdefiniowanej w dalszej części prezentacji)

Podsumowanie Kryteriów Ocen & Podstawowych Statystyk Oceny Użytkowej Jakości Pytań

Kryteria Oceny

- Zgodność z wiedzą i aktualność
- Wyczerpująca informacja
- Personalizacja i jasność komunikacji
- Empatia i klimat rozmowy
- Pogłębienie dialogu
- Przejrzystość źródeł wiedzy

Oceny

- [3]-Wyjątkowo Dobrze
- [2]-Zdecydowanie Dobrze
- [1]-Raczej Dobrze
- [0]-Neutralnie
- [-1]-Raczej Słabo
- [-2]-Zdecydowanie Słabo
- [-3]-Całkowicie Nieakceptowalnie

Podsumowanie Kryteriów Ocen & Podstawowych Statystyk Oceny Użytkowej Jakości Zbiorów Pytań

Oceny

- [3]-Wyjątkowo Dobrze
- [2]-Zdecydowanie Dobrze
- [1]-Raczej Dobrze
- [0]-Neutralnie
- [-1]-Raczej Słabo
- [-2]-Zdecydowanie Słabo
- [-3]-Całkowicie Nieakceptowalnie

Miary Statystyczne

- Liczba odpowiedzi
- Wartość średnia oceny
- Odchylenie standardowe
- Kurtoza,
- Skośność
- Min, Kwartyle, Max

Cele QA-OnkoBot S1, S2, S3, ..., S10

- Zapewnienie kompleksowego i zautomatyzowanego systemu oceny jakości odpowiedzi generowanych przez OnkoBot. Wstępnie planujemy, że OnkoBot będzie składał się z około 10 podsystemów.
- Na początku, szczególny nacisk na kryterium "Compliance with knowledge and up-to-dateness", następnie będą brane pod uwagę również inne kryteria.
- Wspomaganie pracy ekspertów dziedzinowych.
- Umożliwienie ciągłego monitorowania jakości OnkoBot w trakcie jego rozwoju.

Architektura Pakietów Użytkowych Funkcjonalności: QA-OnkoBot S1:

Podstawowe podsystemy (w przyszłości implementowane z pomocą społeczności AI-agentów)

- QA-Generator: Generowanie testowych pytań i odpowiedzi.
- QA-Manual_Expert: Wprowadzanie testowych pytań i odpowiedzi przez ekspertów.
- QA-Dialog: Interakcja z OnkoBot i rejestrowanie odpowiedzi.
- QA-Assessment: Ocena jakości odpowiedzi.
- QA-Integration: Integracja modułów, zarządzanie testami i raportami.

1. QA-Generator: Funkcjonalności

- Generowanie pytań syntetycznych zbliżonych do korpusu wzorcowego (aktualnie jest to korpus złożony z około 200 wzorcowych pytań i odpowiedzi).
- Generowanie pytań ogólniejszych, wymagających doprecyzowania.
- Generowanie poprawnych testowych odpowiedzi wzorcowych do wygenerowanych pytań (w razie wątpliwości z pomocą ekspertów)
- (Opcjonalnie) Generowanie pytań testowych spoza korpusu.
- Losowanie pytań do testów (N_n).
- Zachowanie różnorodności semantycznej pytań.

1. QA-Generator: Wejście

- i) Korpus wzorcowych pytań i odpowiedzi (np. plik CSV, JSON).
- ii) Parametry sterujące:
 - (1) Oceniane kryterium: "Compliance with knowledge and up-to-dateness".
 - (2) N_C : Liczba pytań syntetycznych.
 - (3) $\varepsilon_{rozroznialnosci}$: Promień otoczenia semantycznego.
 - (4) $N_{rozroznialnosci}$: Maksymalna liczba pytań w otoczeniu.
 - (5) N_N : Liczba pytań spoza korpusu (na razie 0).
 - (6) N_n : Liczba pytań do losowania.
 - (7) Skala ocen: Binarna (0, 1), docelowo -3 do 3.
 - (8) Model językowy do generowania pytań (ewentualnie lista modeli do testowania).
 - (9) Parametry generowania testowych odpowiedzi wzorcowych.

1. QA-Generator: Wyjście

- i) Wygenerowana lista pytań i odpowiedzi wzorcowych (plik CSV, JSON).
- ii) Lista N_n losowo wybranych pytań do testów wraz z odpowiedziami wzorcowymi (plik CSV, JSON).

2. QA-Manual Expert: Funkcjonalności

- Umożliwienie ręcznego wprowadzania pytań i odpowiedzi wzorcowych przez ekspertów.
- Walidacja wprowadzonych danych.
- Dodawanie metadanych do pytań (dziedzina, poziom trudności, słowa kluczowe).
- Edycja i usuwanie pytań i odpowiedzi.

2. QA-Manual_Expert: Wejście i Wyjście

Wejście:

- Plik (XLSX, CSV) z pytaniami i odpowiedziami wzorcowymi od ekspertów.
- Struktura: Pytanie, Odpowiedź Wzorcowa, Opcjonalne metadane (np w celu wsparcia oceny odpowiedzi uzyskanej przez oceniny system LLM).

Wyjście:

- Plik (JSON, wewnętrzny format) z pytaniami i odpowiedziami w formacie QA-OnkoBot.
- W dalszych etapach interfejs do bezpośredniego wprowadzania pytań, odpowiedzi, komentarzy i metadanych przez ekspertów

3. QA-Dialog: Funkcjonalności

- Wczytywanie listy pytań do testów.
- Sekwencyjne zadawanie pytań do OnkoBot.
- Rejestrowanie odpowiedzi OnkoBot.
- Zapisywanie dialogi i jego kontekstu (na przyszłość).
- Obsługa błędów i wyjątków.

3. QA-Dialog: Wejście

- i) Lista pytań do testów (plik z N_n pytaniami).
- ii) Model OnkoBot (interfejs API).
- iii) Parametry sterowania dialogiem (na przyszłość):
 - Maksymalny czas oczekiwania na odpowiedź.
 - Maksymalna liczba tur dialogowych.
 - Strategia postępowania w przypadku braku odpowiedzi.

3. QA-Dialog: Wyjście

i) Lista odpowiedzi OnkoBot (plik CSV, JSON):

- Pytanie zadane OnkoBot.
- Odpowiedź wzorcowa.
- Odpowiedź OnkoBot.
- Identyfikator sesji (na przyszłość).
- Numer tury dialogowej (na przyszłość).

ii) Parametry dialogu:

- Rzeczywisty czas odpowiedzi.
- Liczba błędów.

4. QA-Assessment: Funkcjonalności

- Wczytywanie listy odpowiedzi OnkoBot uzyskanych od modelu LLM/RAG.
- Porównywanie odpowiedzi OnkoBot z odpowiedziami wzorcowymi lub zastosowanie innych mechanizmów oceny
- Obliczanie metryk oceny jakości.
- Generowanie raportu z wynikami.

4. QA-Assessment: Wejście

- i) Lista odpowiedzi OnkoBot (plik z QA-Dialog).
- ii) Parametry oceny:
 - Skala ocen (na razie 0 lub 1).
- iii) Lista metryk:
 - Bazowe: Proporcja poprawnych odpowiedzi
 - Podstawowe: Accuracy, Precision, Recall, F1-score.
 - Zaawansowane (na przyszłość): BLEU, ROUGE, METEOR, Perplexity, Semantic Similarity, metryki specyficzne dla onkologii.

4. QA-Assessment: Wyjście

i) Raport z wynikami (plik CSV, JSON, PDF):

- Wartości metryk dla każdego pytania.
- Zagregowane wartości metryk.
- Informacje o parametrach testu.
- Identyfikacja błędnych odpowiedzi.

5. QA-Integration: Funkcjonalności

- Integracja modułów QA-OnkoBot.
- Zarządzanie konfiguracją systemu.
- Harmonogramowanie i uruchamianie testów.
- Przechowywanie wyników.
- Generowanie raportów zbiorczych.
- Udostępnianie raportów przez interfejs webowy.
- Zarządzanie użytkownikami i uprawnieniami (na przyszłość).
- Integracja z CI/CD OnkoBot (na przyszłość).

5. QA-Integration: Wejście i Wyjście

Wejście:

- Dane konfiguracyjne (plik YAML, zmienne środowiskowe).
- Polecenia uruchomienia testów.

Wyjście:

- Raporty zbiorcze (CSV, JSON, PDF).
- Interfejs webowy do raportów i zarządzania.
- Logi systemowe.

Uwagi Ogólne

- Sugerowane technologie: Python, biblioteki NLP, frameworki webowe, bazy danych.
- Skalowalność: System zaprojektowany z myślą o dużych zbiorach danych.
- Bezpieczeństwo: Uwzględnienie bezpieczeństwa danych medycznych.
- Użyteczność: Intuicyjny interfejs użytkownika.
- Dokumentacja: Dokładna dokumentacja kodu i sposobu użycia.
- Wersjonowanie: System powinien być wersjonowany.
- Testowanie: QA-OnkoBot sam w sobie powinien być testowany.

Dalsze Rozważania (1/2)

- **QA-Assessment:**
 - Automatyzacja oceny binarnej (np. Exact Match, F1-score, Semantic Similarity).
 - Obsługa częściowo poprawnych odpowiedzi.
 - Generowanie uzasadnienia oceny.
- **QA-Dialog:** Obsługa niejednoznacznych odpowiedzi/pytań doprecyzujących.

Dalsze Rozważania (2/2)

- **QA-Generator:** Kontrola poziomu trudności pytań.
- **Raportowanie:**
 - Wizualizacja wyników (wykresy).
 - Przykłady błędnych odpowiedzi.
- **Zarządzanie Wersjami OnkoBot** w QA-Integration.
- Integracja z narzędziami do śledzenia błędów (np. Jira).

Dziękuję za uwagę!